

1 Samuelsboken 13

(Vers 1-7) – Kriget mot filistéerna

¹Saul hade nu varit kung ett år. När han regerade över Israel det andra året ²valde han ut åt sig 3 000 män ur Israel. Självt hade Saul 2 000 hos sig i Mikmash och i Betels bergsbygd, och 1 000 var hos Jonatan i Gibeon i Benjamin. Men det övriga folket hade han låtit gå hem, var och en till sin boning. ³Jonatan angrep filisteernas utpost i Geba, och filisteerna fick höra det. Men Saul lät blåsa i horn över hela landet och säga: "Detta skall hebreerna höra." ⁴Så fick hela Israel höra att Saul hade angripit filisteernas utpost och att Israel genom detta hade blivit förhatligt för filisteerna. Folket kallades samman för att följa Saul till Gilgal. ⁵Filisteerna samlades då för att strida mot Israel med 30 000 vagnar och 6 000 ryttare och fotfolk så talrikt som sanden på havets strand. De drog upp och slog läger vid Mikmash öster om Bet-Aven. ⁶När israeliterna såg att de var i nöd, därför att folket ansattes så svårt, gömde de sig i grottor, i skogssnår och bland klippor, i fasta valv och i gropar. ⁷Somliga av hebreerna gick över Jordan in i Gads och Gileads land. Men Saul var fortfarande kvar i Gilgal, och allt folket som följde honom bävade.

1. ¹Saul hade nu varit kung ett år.

- a. Ofta tänker vi att Saul var den misslyckade kungen och David var den lyckade kungen, men åtminstone Sauls första år som kung var till synes helt okej. Hade det inte varit för det här kapitlets händelser så hade Sauls kungaätt levt vidare.
- b. Situationen i Israel var inte speciellt bra. I vers 19-22 kan vi se att filistéerna kontrollerade Israels folk och tillät dem inte att arbeta som smeder eftersom de var rädda att israelerna då skulle smida svärd.
 - i. Filistéerna var militärt och teknologiskt sett totalt överlägsna israelerna. Man skulle kunna jämföra situationen med hur indianerna hade det när européerna anlände till Nordamerika.
 - ii. För att israelerna skulle kunna vässa sina yxor eller plogbillar, så var de tvungna att bege sig ner till filistéerna.
 - iii. I Israels armé var det bara Saul och hans son Jonatan som hade svärd och spjut.

2. När han regerade över Israel det andra året ²valde han ut åt sig 3 000 män ur Israel. Självt hade Saul 2 000 hos sig i Mikmash och i Betels bergsbygd, och 1 000 var hos Jonatan i Gibeon i Benjamin. Men det övriga folket hade han låtit gå hem, var och en till sin boning.

- a. När Israel tidigare befunnit sig i krig har folket sammankallats utefter behov, men nu väljer Saul ut 3000 män som ska ingå i en stående armé.

3. ³Jonatan angrep filisteernas utpost i Geba, och filisteerna fick höra det. Men Saul lät blåsa i horn över hela landet och säga: "Detta skall hebreerna höra."⁴Så fick hela Israel höra att Saul hade angripit filisteernas utpost och att Israel genom detta hade blivit förhatligt för filisteerna.

- a. Israel hade under en tid haft fred med filistéerna, men detta berodde enbart på att de hade böjt sig under filistéerna och låtit dem bestämma. Allt var frid och fröjd, filistéerna lät Israel vara så länge som de böjde sig under filistéerna och inte ställde till med något bråk.
 - i. Men är det verkligen rätt att Guds folk böjer sig under sin fiende bara för att få lite lugn och ro? Var det detta Gud tänkte när han gav Abraham löfte om landet Israel? Har inte Gud utvalt Saul att vara kung över Israel? Har inte Gud befriat sitt folk många gånger förr?
 - 1. Jonatan nöjde sig inte med att vara kuvad av sina fiender, han var modig och visste att Gud är med Israels folk.
 - ii. Vi kristna har inte filistéerna som fiender, men däremot strider vi mot "furstar och världshärskare här i mörkret, mot ondskans andemakter i himlarna." (Ef 6:12)
 - 1. På samma sätt som Israel hade lugn och ro så länge som de böjde sig under fienden, så har vi lugn och ro när vi inte utmanar Djävulen. Så länge som vi är svaga och håller oss på vår plats så låter de oss vara, men så fort vi visar lite frimodighet betraktas vi som "förhatliga"!
 - 2. När vi frimodigt vittnar om vår tro på Jesus och gör vad vi kan för att sprida Guds rike, då utmanar vi vår fiende och det är mycket möjligt att han blir arg och går till motattack. Vi måste akta oss för att låta vår önskan om lite "lugn och ro" vara viktigare för oss än att sprida evangeliet.
 - 3. Det kan ibland vara svårt att avgöra ifall den situation man befinner sig i gör Djävulen glad eller arg. Om man stöter på motstånd, beror det på att man har gått fel eller på grund av att man har gått rätt, eller har det rent objektiva orsaker?

Christian Mólks Bibelkommentarer

- a. Om det plötsligt börjar regna, beror det på att det var Gud som sände regnet, djävulen som sände regnet, eller regnar det för att det är höst?
 - b. Om man inte alls vet om man har gått rätt eller fel så bör man be, studera Bibeln och samtala med någon andlig ledare.
- b.** Det är intressant att notera att det i vers 3 står att det var "Jonatan" som angrep filisteernas utpost, men i vers 4 står det att det var "Saul". När Saul sprider nyheten om Jonatans hjältedåd tar han helt sonika själv åt sig äran för bedriften. Hur tror du det hade låtit ifall Jonatan hade förlorat striden?
- i. Här ser vi ett första tecken på att allt inte står riktigt rätt till med Sauls ledarskap. Han var avundsjuk och ville inte att någon annan skulle bli prisad mer än honom själv, ett problem som han kommer brottas med ännu mer i den senare jämförelsen med David (1 Sam 18:5-9).
 - ii. Vi ser också ett annat problem i Sauls ledarskap, han tar saken i egna händer, även om han egentligen inte har rätten att göra det.
- 4. *Folket kallades samman för att följa Saul till Gilgal. ⁵Filisteerna samlades då för att strida mot Israel med 30 000 vagnar och 6 000 ryttare och fotfolk så talrikt som sanden på havets strand. De drog upp och slog läger vid Mikmash öster om Bet-Aven.***
- a.** Jonatan nöjer sig inte med lite lugn och ro i utbyte mot underkastelse. Men Jonatans hjältedåd har gjort filistéerna mycket upprörda och nu samlas både Israels och filistéernas arméer på varsitt håll.
 - b.** Filistéerna måste ha blivit mycket upprörda för med en armé i den här enorma storleken är nog syftet att de slutgiltigt ska göra slut på israelerna!
 - c.** Bibelforskarna är oense huruvida det verkligen var 30 000 vagnar som Folkbibeln översätter, eller om det, på grund av ett översättningsfel, var 3000 vagnar som Bibel 2000 översätter. Det troliga är att det var 3000 vagnar eftersom det bara fanns 6000 ryttare. Det är ju mer troligt att det var 2 ryttare på varje vagn än att varje ryttare hade 5 vagnar var.
- 5. *⁶När israeliterna såg att de var i nöd, därför att folket ansattes så svårt, gömde de sig i grottor, i skogsnår och bland klippor, i fasta valv och i gropar. ⁷Somliga av hebreerna gick***

över Jordan in i Gads och Gileads land. Men Saul var fortfarande kvar i Gilgal, och allt folket som följde honom bävade.

- a. Det var verkligen en miserabel situation för Israel: de flesta flyr och gömmer sig i gropar, de som är kvar hos Saul "bävar" och de har bara två svärd att dela på mot en helt överväldigande stor armé som är ute efter att förintna dem.
 - i. Även om Israel knappast kunde få sämre odds så borde de minnas att om Gud är på deras sida så kan de besegra vilken fiende som helst.
 1. På samma sätt behöver inte vi idag bli onödigt rädda för vår fiende, Djävulen, även om han kommer emot oss med till synes ett berg av oövervinnerliga problem.
 2. ^{20b}*Amen säger jag er: Om ni har tro, bara som ett senapskorn, skall ni säga till detta berg: Flytta dig dit bort, och det kommer att flytta sig. Ingenting skall vara omöjligt för er.*" (Matt 17:20–21)
- b. Israels folk hade många gånger tidigare haft problem med krigiska folk som ville förgöra dem, men kanske hade de hoppats att nu när de har en kung så kommer han att lösa deras problem. Men precis som tidigare så är det Gud som får gripa in och hjälpa dem.
 - i. Av detta kan vi lära oss den viktiga lärdomen att aldrig blint förlita oss på människor, utan på Gud. Kanske har du någon gång känt att bara du får vara med i den eller den församlingen så kommer dina problem att lösa sig, men efter ett tag inser du förhoppningsvis att dina problem inte egentligen löser sig av församlingen eller dess pastor, utan av Gud.
 - ii. Vi troende av idag behöver lära oss att inte blint förlita oss på prästen eller pastorn när det gäller vår egen personliga relation med Gud. Guds tanke med våra liv är inte att vår andlighet består i att då och då gå till kyrkan och ta emot nattvard och sen nöja oss med det.
 - iii. Om du endast ber och läser Bibeln när du är i kyrkan på söndagarna, då är du i farozonen för att ha överlåtit hela din andlighet till pastorn. Kom ihåg att Gud älskar dig och vill ha en personlig relation till dig.

(Vers 8-23) – Sauls synd och straff

⁸*Han väntade i sju dagar, den bestämda tid Samuel hade angett. Men när Samuel ännu inte hade kommit till Gilgal, började folket skingras och gå ifrån honom.* ⁹*Då sade Saul: "För fram brännoffret och gemenskapsoffret till mig." Därefter bar han fram brännoffret.* ¹⁰*Men just som han hade slutat att offra, kom Samuel. Då gick Saul och mötte honom för att hälsa honom.* ¹¹*Men Samuel frågade: "Vad har du gjort?" Saul svarade: "När jag såg att folket skingrades och gick ifrån mig och du inte*

kom inom den bestämda tiden, medan filisteerna samlades vid Mikmash, ¹²tänkte jag: Nu kommer filisteerna ner hit mot mig i Gilgal, och jag har ännu inte bett om Herrens hjälp. Då tog jag mod till mig och offrade brännoffret.” ¹³Samuel sade: ”Du har handlat dåraktigt. Du har inte hållit det bud Herren, din Gud, har gett dig. Om du hade gjort det, skulle Herren ha befäst ditt kungadöme över Israel för all framtid. ¹⁴Men nu skall ditt kungadöme inte bestå. Herren har sökt sig en man efter sitt hjärta, och honom har han utsett till furste över sitt folk. Men du har inte hållit vad Herren befallt dig.” ¹⁵Därefter bröt Samuel upp och gick från Gilgal till Gibea i Benjamin. Men Saul inmönstrade det folk som fanns hos honom och det var omkring sexhundra man. ¹⁶Saul och hans son Jonatan stannade i Geba i Benjamin med det folk som fanns hos dem, medan filisteerna hade slagit läger vid Mikmash. ¹⁷En skara drog ut ur filisteernas läger för att härja. Den var uppdelad i tre grupper. En tog vägen mot Ofra i Suals-landet, ¹⁸en tog vägen mot Bet-Horon, och en grupp tog vägen till det område som vette mot Seboimdalen, åt öknens till. ¹⁹Det fanns ingen smed i hela Israels land, ty filisteerna var rädda att hebreerna skulle tillverka svärd eller spjut åt sig. ²⁰Därför måste varje israelit bege sig ner till filisteerna, om han ville vässa sin lie, sin plogbill, sin yxa eller sin skära. ²¹Och priset för slipning var en pim för skärorna och plogbillarna och en tredjedels sikel för gafflarna och yxorna och för att få en udd påsatt. ²²Det innebar att när striden skulle börja, hade inte en enda av Sauls och Jonatans män något svärd eller spjut. Det var bara Saul själv och hans son Jonatan som hade sådana. ²³Men filisteerna lät en förpost rycka fram till passet vid Mikmash.

1. ⁸Han väntade i sju dagar, den bestämda tid Samuel hade angett. Men när Samuel ännu inte hade kommit till Gilgal, började folket skingras och gå ifrån honom. ⁹Då sade Saul: ”För fram brännoffret och gemenskapsoffret till mig.” Därefter bar han fram brännoffret.
 - a. Filistéerna hade mest soldater och bäst utrustning. Det enda Saul hade till sin fördel var Gud och överraskningsmomentet. Kanske tänkte Saul att den enda möjligheten att överhuvudtaget ha en mikroskopisk chans att besegra filistéerna var att överraska dem innan de hunnit samla sig till strid.
 - i. Den strategin var förmodligen inte fel i sig, men Saul slarvar med den första och viktigaste fördelen: Gud. Saul vet att han inte får utföra brännoffret utan måste vänta på Samuel, men för varje dag som går minskar möjligheten till att göra ett överraskningsanfall och till slut tar Saul saken i egna händer.
 - ii. Felet Saul gör är att han egenmäktigt utför den offertjänst som bara prästerna fick göra. En kung är en kung och inte en präst och vice versa.
 1. Även om Saul var kung och den som bestämde i Israel så kunde han inte göra hur som helst med det som hörde till prästerskapet. En senare kung i Juda, Ussia, gjorde ett liknande fel när han tände rökelse i templet och straffades med spetälska av Herren (2 Krön 26:16-23).

Christian Mólks Bibelkommentarer

2. ¹⁰*Men just som han hade slutat att offra, kom Samuel. Då gick Saul och mötte honom för att hälsa honom.*

- a. Precis när Saul är klar med offrandet så kommer Samuel. Saul blir som ett barn som blir påkommet med handen i kackburken. Detta är knappast en slump, troligtvis har Gud planerat detta för att testa Sauls lojalitet.
- b. Som för att försöka dölja eller förmildra sin synd går han ut och möter Samuel på bästa möjliga sätt! Men Samuel låter sig inte luras av fjäsk, har Saul syndat så har han.

3. ¹¹*Men Samuel frågade: "Vad har du gjort?" Saul svarade: "När jag såg att folket skingrades och gick ifrån mig och du inte kom inom den bestämda tiden, medan filisteerna samlades vid Mikmash, ¹²tänkte jag: Nu kommer filisteerna ner hit mot mig i Gilgal, och jag har ännu inte bett om HERRENS hjälp. Då tog jag mod till mig och offrade brännoffret."*

- a. Profeten Samuel vet mycket väl vilken svår synd Saul har begått, men han ger Saul chansen att erkänna sin synd och omvända sig. Saul tar dock inte den chansen utan försvarar istället sin synd. Hade han ångrat sig hade säkert Samuel sen svarat på något annat sätt.
 - i. Alla människor begår fel då och då och syndar emellanåt. Detta är givetvis inte bra, men det blir bara värre om man inte ångrar sig och omvänder sig.
 - ii. Även den av Gud mycket omtyckte kung David syndade svårt vid flera tillfällen, men Gud älskade honom ändå därför att han ångrade sig när han insåg vad han hade gjort.
 - iii. När Gud konfronterar dig med din synd, antingen profetiskt, genom syndanöd eller genom att du blir avslöjad, se då till att göra upp med din synd, be om förlåtelse och omvänd dig. Då tar Gud emot dig med öppna armar och förlåter dig all din synd.
- b. Sauls första bortförklaring bestod i att han skyllde på att folket höll på att skingras mer och mer och att han kände sig tvungen att göra något för att inte alla skulle lämna. Det kan visserligen rent mänskligt sett vara sant, men Saul borde veta bättre än att förlita sig mer på mänsklig styrka än på Guds kraft.
 - i. Även om alla soldater hade lämnat Saul ensam så hade Gud kunnat besegra filistéerna med endast en ensam Saul. Detta visar Gud Saul vid ett senare tillfälle då lille David ensam driver filistéernas armé på flykt i och med att han besegrar jätten Goliat (1 Sam 17).

Christian Mólks Bibelkommentarer

- c. Sauls andra bortförklaring var att Samuel ju var försenad. Exakt varför Samuel var försenad vet vi inte, men det är viktigt att inte skylla sin egen synd på någon annan. Även OM Samuel begick något fel i och med att han var sen så ursäktar ju det givetvis inte att även Saul får göra fel.
 - i. Har du någon gång känt dig felaktigt behandlad och på grund av det själv behandlat andra på ett dåligt sätt? Låt inte andras synd "rättfärdiga" din egen synd.
- d. Sauls tredje bortförklaring var att han försökte "blidka" Gud genom detta offer. Men man kan inte blidka Gud genom att göra något som Gud har förbjudit.
 - i. Det är exempelvis inte okej att som ledare köra över folk eller behandla vissa personer illa i syfte att vinna många människor för Gud. Ändamålet helgar inte medlen.
 - ii. Hade Saul verkligen velat "blidka" Gud så hade han kunnat böja sina knän och be till Gud om hjälp. Gud hade utan tvekan lyssnat på Sauls bön och hjälpt honom.
 - iii. Att Saul valde just brännoffer som metod att blidka Gud visar oss att Saul förmodligen inte egentligen utförde brännoffret för att blidka Gud utan för att blidka folket.

4. ¹³**Samuel sade: "Du har handlat dåraktigt. Du har inte hållit det bud HERREN, din Gud, har gett dig. Om du hade gjort det, skulle HERREN ha befäst ditt kungadöme över Israel för all framtid. ¹⁴Men nu skall ditt kungadöme inte bestå.**

- a. Till syvende och sist så var Sauls synd att han inte höll det bud som Gud hade gett honom. Gud hade sagt en sak och Saul gjorde en annan. Sauls synd var att han inte lydde Gud, men hans egentliga problem var att hans hjärta var på fel plats.
 - i. Finns det då inte chans till syndernas förlåtelse? Jo, men det kräver ju också att man ångrar sig och omvänder sig från sin synd. Istället för att ångra sig när han blev påkommen så skyller Saul ifrån sig, det visar att hans hjärta är på fel ställe. Han bryr sig mer om sig själv än om Gud.
- b. Straffet som Saul får är att kungadömet inte kommer fortsätta i hans ätt. Dock kommer Saul själv att regera vidare i 20 år till efter detta.

Christian Mólks Bibelkommentarer

- i. När Gud ger en dom så ger han nästan alltid gott om tid innan domen verkställs så att man har chans att omvända sig. Saul gjorde inte det och domen verkställdes således.

5. HERREN har sökt sig en man efter sitt hjärta, och honom har han utsett till furste över sitt folk. Men du har inte hållit vad HERREN befallt dig.”¹⁵Därefter bröt Samuel upp och gick från Gilgal till Gibeon i Benjamin.

- a. Saul var en man efter *Israels* hjärta, men David var en man efter *Guds* hjärta. Vad var det då som skiljde Saul och David åt?
 - i. Saul beskrivs som ”en ståtlig ung man”, han såg verkligen ut som en kung (1 Sam 9:2). David var snarare en liten undanskuffad pojke som ingen brydde sig om (1 Sam 16:11).
 - ii. Både David och Saul hade tyckt det vore viktigt att offra brännoffer till Gud innan en viktig strid, men Saul offrade för att få med sig *folket*, David offrade därför att han ville ära *Gud*.
 - iii. Både David och Saul syndade, men när Saul blir påkommen med sin synd så skyller han ifrån sig, när David blir påkommen med synd så utbrister han: ”Jag har syndat mot Herren.” (2 Sam 12:13).
 1. Den här texten handlar egentligen inte om vem som är mest syndare, Saul eller David, för då hade nog David varit den mest skyldige, han var ju både otrogen och en mördare. Den här texten handlar om vart man har sitt hjärta, hos sig själv eller hos Gud.
 2. Saul blir alltså inte av med kungadömet på grund av att han syndade utan på grund av hans hjärta.

6. Men Saul inmöntrade det folk som fanns hos honom och det var omkring sexhundra man.

- a. Sauls stående armé var från början 3000 man men har nu minskat till 600, dvs. en femtedel. Oddsens redan innan den drastiska minskningen var bedrövliga, men är nu totalt katastrofala, åtminstone rent mänskligt sett.
 - i. Hade Saul litat på att Gud skulle ge honom segern skulle minskningen av antalet soldater gjort Saul glad eftersom en seger med dessa odds skulle gett

Christian Mólks Bibelkommentarer

inneburit stor ära för Gud, men i och med att han funderar på hur han själv ska kunna besegra filistéerna så blir han minst sagt orolig!

1. Sauls 600 man är faktiskt exakt dubbelt så många som Gideons 300, men skillnaden mellan dessa ledare är att Gideon hade en stark tro på Gud (Dom 7:1-7).
- ii. När vi ser stora berg av omöjliga problem framför oss, då ska vi minnas att det måhända är omöjligt för en människa, men för Gud är ingenting omöjligt! När vi förtröstar på Gud så är ingen fiende för stor för oss. Kom dock ihåg att alltid ge Gud äran för den seger han ger dig i ditt liv!

7. ¹⁷*En skara drog ut ur filisteernas läger för att härja.*

- a. Filistéerna är så militärt överlägsna att delar upp sig och härjar. De verkar inte ens bekymra sig om att ställa upp sig för strid mot Saul.

8. ¹⁹*Det fanns ingen smed i hela Israels land, ty filisteerna var rädda att hebreerna skulle tillverka svärd eller spjut åt sig. ²⁰Därför måste varje israelit bege sig ner till filisteerna, om han ville vässa sin lie, sin plogbill, sin yxa eller sin skära. ²¹Och priset för slipning var en pim för skärorna och plogbillarna och en tredjedels sikel för gafflarna och yxorna och för att få en udd påsatt. ²²Det innebar att när striden skulle börja, hade inte en enda av Sauls och Jonatans män något svärd eller spjut. Det var bara Saul själv och hans son Jonatan som hade sådana.*

- a. Filistéerna var ett grekiskt folk och hade mycket handelskontakter utöver Medelhavet.
- b. Arkeologer är överens om att det var filistéerna som införde järnsmide till denna del av världen.
- c. Inte nog med att filistéerna var betydligt fler än israelerna, de var dessutom militärt och teknologiskt sett totalt överlägsna israelerna. Filistéerna hade svärd och spjut medan israelerna hade slungor, pilbågar och arbetsredskap.

Christian Mólks Bibelkommentarer

Copyright 2014 Christian Mólk - All Rights Reserved.

All Bibeltext kommer från [Svenska Folkbibeln](#) om inte annat anges.